

כתר הנחש

ל. בכשטיין (1801 – 1860)

סבתות וסבים הזקנים סיפרו לכם בוודאי פעמים רבות על נחשים יפים שנושאים כתר זהב על הראש ונקראים בשמות שונים כמו "מלך הנחשים" "נחש הכתר" "הצפע המכותר" ועוד, ואמרו תמיד שכתר כזה מביא אושר גדול לכל מי שמצליח להשיג כזה.

אצל איכר אחד שירתה נערה, טובה וחרוצה, וברפת של אותו המשק חי גם נחש הכתר. לפעמים ניתן היה לשמוע שירתו, כי נחשים מסוג זה יודעים לשיר יותר יפה מציפורים. כשהנערה המשרתת באה בבוקר לרפת, חלבה או האכילה את הפרות, מה שעשתה תמיד טוב ובקפדנות רבה, מדי פעם היה יוצא הנחש מחריץ בקיר, שם הוא גר. הוא היה לבן כמו עכבר לבן והביט על הנערה בעיניים

חכמות, ולה נדמה היה תמיד כי הוא רוצה ממנה דבר מה.

לכן היא נהגה מדי פעם להשאיר קצת חלב, עוד חם מהעטין ולהגיש לנחש, וזה שתה אותו ברצון וסיבב את ראשו כך שהכתר על ראשו זרח כמו יהלום או אבן חן והאיר ברפת החשוכה. הנערה שמחה לראות את הנחש ושמה גם לב, שמאז שנתנה לו חלב לשתות, פרות של בעל הבית נעשו בריאות יותר, נתנו יותר חלב והמליטו עגלים יפים ובריאים.

אבל קרה יום אחד שהאיכר נכנס לרפת בזמן החליבה וראה איך הנערה מגישה קצת חלב לנחש. הוא היה קמצן וכיליי גדול ונהג כאילו הנערה מסרה את דליו חלב לנחש.

"את, משרתת לא שווה כלום" נזף בה "כך את נוהגת עם רכוש של אדוניך? אינך מתביישת להאכיל תולעת כזו שבוודאי בלילה מוצצת חלב מאתיני הפרות? מי שמע או ראה כבר דבר כזה? אני חושב שאת מכשפה רעה ונוהגת בדרכי שטן עם התולעת הזו!"

הנערה המסכנה התחילה לבכות, אך האיכר לא שם לב לדמעותיה אלא המשיך לצעוק ולנזוף, ושכח את כל החריצות ואמינות שלה.

"החוצה! לחכי מכאן!, אינני רוצה נחשים כדיירים אצלי! אינני צורך משרתות מכשפות וגונבות חלב! ארזי מהר את חפצך ותסתלקי מכאן! ותסתלקי גם מהכפר, כי אינני רוצה לראות אותך יותר ואם תהיה כאן עוד רגע אביא אותך לראש הכפר ושם יעצרו אותך."

בבכי רב הלכה הנערה לחדר שלה, אספה את בגדיה וארזה אותם בחבילה, יצאה מהבית והלכה בחצר. אבל אז שמעה את פיעת הפרה, אותה היא אהבה במיוחד. האיכר הלך כבר הלאה והיא נכנסה לרפת כדי להפרד מהבהמה החביבה, כי אהבה את הפרה כאילו הייתה שלה. נהגו גם לומר שבשנה ראשונה אמרה הנערה "פרת אדוני" בשנה שניה "פרה שלנו" ומשנה שלישית והלאה "הפרה שלי"

וכך היא עמדה שם ברפת ובכתה וליטפה את ראשה של הפרה כשהופיע הנחש עם כתר בראשו.

"שלום גם לך, זוחל חביב, לא יהיה מי שיאכיל גם אותך" אמרה. אבל אז הנחש התרומם, כאילו היה רוצה לשים את ראשו בידה, ופתאום הכתר הקטן נפל לידה של הנערה, והנחש זחל מהרפת. הוא עזב את החצר כי לא רצה להישאר במקום בו לא היו מוכנים לתת לו אפילו טיפת חלב.

הנערה הלכה משם, בלי לדעת כמה מה העושר שיש לה עכשיו, כי מעולם לא שמעה על התכונה של הכתר. והכתר מביא תמיד מזל, ומי שמחזיק אותו הוא נעשה נעים לכל הבריאות ומקבל כבוד ואהדה.

לפני שהנערה יצאה מהכפר פגש אותה בן ראש הכפר, בחור עשיר, שאביו מת רק לפני זמן קצר. הוא היה הצעיר היפה ביותר בכפר כולו וכשראה את הנערה התאהב בה במקום. הוא שאל לאן היא הולכת ומדוע עזבה את מקום עבודתה. אחרי שסיפרה לו את המעשה הוא אמר לה לגשת לביתו ולהגיד לאמו שהוא זה ששלח אותה.

כשהנערה הגיעה לשם ואמרה לאישה הזקנה שבנה שלח אותה, הזקנה הרגישה מיד אמון רב

בה ואמרה לה להשאר בביתה. כשבערב כל הפועלים והפועלות של בעל הבית העשיר חזרו מעבודה והתיישבו לשולחן, ביקשו מהנערה החדשה שתקרא את התפילה לפני האוכל. ומילות התפילה זרמו משפתיה כאילו המלאכים שרו אותם וכולם הרגישו אהדה ואהבה רבה כלפי הנערה. אחרי הארוחה, כשהפועלים כבר עזבו, לקח הצעיר העשיר את ידה של הנערה, הוביל אותה אל אמו ואמר "אמא, ברכי אותנו, כי אני רוצה אותה ורק אותה לאישה. התאהבתי בה."

"כולנו התאהבנו בה" ענתה אמא הזקנה "היא אמינה כפי שהיא יפה, וענווה כמו תמימה. אני מברך את שניכם ובלב שלם ואקבל אותה לכלתי." וכך הפכה הנערה לאישה העשירה ביותר בכל הכפר, וגם המאושרת ביותר.

אבל לאיכר החמדן, שכל כך כעס על אובדן טיפות חלב אחדות וגירש את המשרתת הנעמנה מהבית, לא האיר יותר מזל. יחד עם נחש הכתר עזב את ביתו גם כל המזל. הוא ירד מנכסיו, נאלץ למכור את כל הפרות שלו, ואחר כך גם את אדמותיו, ואת

הכל קנה הצעיר העשיר. אישתו של הצעיר, המשרתת לשעבר, הביאה את הפרה האהובה שלה אל הרפת, כשהיא מקושטת בזרים ירוקים, ליטפה אותה והאכילה אותה מידה. ופתאום ראתה את הנחש הלבן שהופיע לידה ברפת. היא מהר הוציאה את הכתר הקטן ואמרה "יפה שבאת אלי. עכשיו כל בוקר תקבל חלב טרי, כמה שרק תרצה. תודה, אלף פעמים תודה שעזרת לי. עכשיו קח גם את הכתר שלך חזרה. אני עשירה עכשיו ומאושרת מאהבה, נאמנות וחריצות."

הנחש הלבן לקח את הכתר הקטן שלו והמשיך לגור ברפת של הצעירה. בכל החווה היה אז שקט, שלום, מזל וברכה.